

Sygnatura akt VI Ka 569/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **3 października 2014** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Grzegorz Kiepusa

Sędziowie SSO Kazimierz Cieślukowski

SSR del. Małgorzata Peteja-Żak (spr.)

Protokolant Natalia Skalik-Paś

przy udziale Elżbiety Ziębińskiej

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2014 r.

sprawy **skazanego D. K., syna S. i M.**

ur. (...) w M.

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 28 kwietnia 2014 r. sygnatura akt VI K 1233/13

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk, art. 624 § 1 kpk

1. uchyla punkty 4 i 8 zaskarżonego wyroku i sprawę w zakresie orzeczenia o połączeniu środków karnych, orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 9.02.2011 r. sygn. akt VI K 17/11 i Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 25.02.2011 r. sygn. akt II K 1236/10 przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Tarnowskich Górach;

2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. F. kwotę 147,60 zł (sto czterdzieści siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) obejmującą kwotę 27,60 zł (dwadzieścia siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) podatku VAT, tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów obrony skazanego z urzędu w postępowaniu odwoławczym

4. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków postępowania odwoławczego obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 569/14

UZASADNIENIE WYROKU

z dnia 3 października 2014r.

Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach, po rozpoznaniu wniosku skazanego D. K. o wydanie wyroku łącznego, wyrokiem łącznym z dnia 28 kwietnia 2014r., w sprawie o sygn. akt VI K 1233/13:

1. na podstawie art. 569 § 1 kpk i art. 570 kpk oraz art. 85 kk, art. 86 § 1 kk i art. 87 kk w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności wymierzonych wyrokami:

a) Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 29 grudnia 2005r., w sprawie o sygn. VII K 649/05,

b) Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 27 kwietnia 2006r., w sprawie o sygn. VII K 177/06

c) Sądu Rejonowego w Opolu z dnia 13 marca 2012r., w sprawie o sygn. II K 8/08

- orzekł wobec skazanego D. K. karę łączną 2 lat pozbawienia wolności;

2. na podstawie art. 569 § 1 kpk i art. 570 kpk oraz art. 85 kk, art. 86 § 1 kk i art. 87 kk w miejsce kary ograniczenia wolności wymierzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 9 lutego 2011r., w sprawie o sygn. VI K 17/11 oraz kary pozbawienia wolności wymierzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 25 lutego 2011r., w sprawie o sygn. VIII K 1236/10, orzekł wobec skazanego D. K. karę łączną w wymiarze 1 roku pozbawienia wolności;

3. na podstawie art. 569 § 1 kpk i art. 570 kpk oraz art. 85 kk i art. 86 § 1 kk w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności wymierzonych wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 6 września 2011r., w sprawie o sygn. VI K 679/11,

- Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 15 listopada 2011r., w sprawie o sygn. VI K 1008/11,

- orzekł wobec skazanego D. K. karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności;

4. ustalił, iż pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach podlegają odrębnemu wykonaniu;

5. na mocy art. 577 kpk zaliczył skazanemu na poczet kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w pkt 1 okresy odbytych w całości kar ograniczenia wolności w sprawach VII K 649/05 i VII K 177/06, uznając, iż kara łączna pozbawienia wolności została wykonana w wymiarze 6 miesięcy oraz zaliczył na poczet kary łącznej pozbawienia wolności okresy kary dotychczas odbytej w sprawie II K 8/08;

6. na mocy art. 577 kpk zaliczył skazanemu na poczet kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w pkt 2 okres odbytej w części kary ograniczenia wolności w sprawie VI K 17/11 w wymiarze 8 dni, uznając, że kara pozbawienia wolności uległa skróceniu o 6 dni oraz okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie II K 1236/10 w dniach od 7 do 9 listopada 2010r. i okres 13 dni za wykonaną w części grzywnę w sprawie II K 1236/10;

7. na mocy art. 577 kpk zaliczył skazanemu na poczet kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w pkt 3 okres wykonanej w części kary pozbawienia wolności w sprawie VI K 679/11 od dnia 5 czerwca 2012r. do dnia 22 sierpnia 2012r.;

8. na mocy art. 572 kpk umorzył postępowanie w pozostałym zakresie;

9. zasądził od Skarbu Państwa kwotę na rzecz adwokata z urzędu kwotę 147,60 złotych brutto tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu oraz zwolnił skazanego na mocy art. 624 § 1 kpk w całości od zapłaty kosztów sądowych związanych z wydaniem wyroku łącznego.

Powyższy wyrok łączny zaskarżył w całości oskarżyciel, zarzucając mu:

1. obrazę art. 90 § 2 kk w zw. z art. 85 kk poprzez niesłuszne zaniechanie orzeczenia kary łącznej co do środka karnego w zakresie połączenia środków karnych zakazu kierowania wszelkimi pojazdami mechanicznymi orzeczonych wyrokami

Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 9 lutego 2011r., sygn. akt VI K 17/11 i Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 25 lutego 2011r., sygn. akt II K 1236/10,

2. obrazę przepisów postępowania karnego, a to art. 167 kpk i art. 366 § 1 kpk w zw. z art. 574 kpk, mającą wpływ na treść wyroku, poprzez zaniechanie przeprowadzenia dowodów z akt postępowań o sygn. VII K 649/05 i VII K 177/06, co pozwoliłoby na weryfikację rzeczywistych rozstrzygnięć sądowych w zakresie zamiany kar ograniczenia wolności na kary grzywny, a następnie na zastępcze kary pozbawienia wolności, co mogło mieć znaczenie dla oceny prawidłowości przeliczenia kar oraz ich ewentualnego połączenia,

3. obrazę przepisów postępowania, a to art. 424 § 2 kpk poprzez zaniechanie podania w uzasadnieniu przedmiotowego wyroku okoliczności, które Sąd miał na względzie przy zaniechaniu łączenia środków karnych zakazu kierowania wszelkimi pojazdami mechanicznymi orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 9 lutego 2011r., sygn. akt VI K 17/11 i Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 25 lutego 2011r., sygn. akt II K 1236/10, co miało niewątpliwie wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia.

Stawiając takie zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja skarżącego okazała się na tyle zasadna, że w następstwie jej wywiedzenia należało uchylić pkt 4 i 8 zaskarżonego wyroku i sprawę w zakresie orzeczenia o połączeniu środków karnych, orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 9 lutego 2011r., sygn. akt VI K 17/11 i Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 25 lutego 2011r., sygn. akt II K 1236/10, przekazać Sądowi Rejonowemu w Tarnowskich Górach do ponownego rozpoznania.

Ponieważ skarżący nie kwestionował wyznaczonych przez Sąd I instancji trzech zbiegów realnych przestępstw, za które orzeczone kary jednostkowe pozbawienia wolności i ograniczenia wolności stanowiły następnie podstawę do ukształtowania wymiaru kar łącznych, wypada więc jedynie potwierdzić, iż Sąd merytoryczny nie popełnił w tym zakresie najmniejszego błędu.

Już w tym miejscu należy jednak podnieść, iż nie jest zrozumiałe i trafny zarzut apelującego odnośnie zaniechania przez Sąd merytoryczny przeprowadzenia na rozprawie dowodu z akt spraw o sygn. VII K 649/05 i VII K 177/06, co miało uniemożliwić weryfikację rzeczywistych rozstrzygnięć sądowych dot. ustalenia prawidłowości przeliczenia kar dla potrzeb ich ewentualnego połączenia. Jest prawdą, że Sąd I instancji dysponował aktami wszystkich spraw, w których zapadły wyroki przeciwko D. K., zatem i też posiadał akta Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach o wskazanych wyżej sygnaturach i z akt tych przeprowadził dowód, co wynika bezspornie z zapisu protokołu rozprawy (k. 76). Skarżący zdaje się w swoim środku odwoławczym nie kwestionować prawidłowości i trafności połączenia kar pozbawienia wolności z orzeczonymi zasadniczymi karami ograniczenia wolności (nie zaś, co zrozumiałe w świetle wypracowanego i powołanego przez tenże Sąd orzecznictwa, z ich formami zastępczymi w postaci pozbawienia wolności), to jednak w sposób niezasadny podnosi konieczność weryfikacji prawidłowości przeliczenia okresów ich wykonania. Jak wykazuje analiza w/w akt, dokonana prawidłowo przez Sąd I instancji, obie kary 6 miesięcy ograniczenia wolności, orzeczone przez Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach w sprawach o sygn. VII K 649/05 i VII K 177/06, zostały w całości wykonane, odpowiednio - częściowo w formie zastępczej kary grzywny oraz częściowo w formie nieodpłatnej pracy, a następnie w formie zastępczych kar pozbawienia wolności w rozmiarach 87 i 58 dni. Nie ulega zatem wątpliwości, iż Sąd orzekający w sposób prawidłowy, kierując się treścią przepisu art. 87 kk, dokonał przeliczenia i zasadnie uznał, iż kara łączna pozbawienia wolności, orzeczona w pkt 1 wyroku, została odbyta w wymiarze 6 miesięcy, nadto zaś należało zaliczyć na jej poczet okres kary dotychczas odbytej w sprawie Sądu Rejonowego w Opolu o sygn II K 8/08, a podlegającej łączeniu.

W pełni okazał się natomiast zasadny zarzut naruszenia przepisów prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 90 § 2 kk w zw. z art. 85 kk, polegający na połączeniu jednostkowych kar ograniczenia wolności i pozbawienia

wolności orzeczonych wobec D. K. podlegającymi łącznie wyrokami Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach, sygn. VI K 17/11, oraz Sądu Rejonowego w Bytomiu, sygn. II K 1236/10, i jednoczesnym bezzasadnym stwierdzeniu, że wyroki te podlegają odrębnemu wykonaniu w zakresie nie objętym wyrokiem łącznym w sytuacji, gdy - stosownie do wymienionych przepisów - Sąd obowiązany był również do połączenia orzeczonych tymi wyrokami środków karnych tego samego rodzaju, w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

W obu tych wyrokach, odpowiednio obok kary ograniczenia wolności i kary pozbawienia wolności Sąd Rejonowy orzekł wobec D. K. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat. W obu wyrokach podlegających połączeniu Sądy orzekły zatem ten sam środek karny, zakres przedmiotowy orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów jest przy tym identyczny i obejmuje "wszelkie pojazdy mechaniczne" (punkty 3 i 4 cytowanych wyroków).

W tym stanie rzeczy Sąd I instancji wydający wyrok łączny zastosować powinien przepis art. 90 § 2 kk w zw. z art. 85 kk i art. 86 § 1 kk. Zwrócić przy tym należy uwagę na fakt, że art. 90 § 2 kk ma charakter obligatoryjny poprzez użycie czasownika „stosuje”, co kategorycznie zobowiązuje Sąd orzekający do odpowiedniego stosowania przepisów o karze łącznej w razie orzeczenia za zbiegające się przestępstwa zakazów tego samego rodzaju (zob. wyrok SN z dnia 31 X 2008 r., sygn. II K 113/08, R - OSNKW 2008, poz. 2177). Przestępstwa przypisane D. K. objętymi wyrokiem łącznym wyrokami Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 9 lutego 2011r., sygn. VII K 17/11, i Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 25 lutego 2011r., sygn. II K 1236/10, pozostają w zbiegu realnym, popełnione bowiem zostały w dniach 7 listopada i 7 grudnia 2010r., a więc przed dniem 9 lutego 2011r., to jest dniem wydania kolejnego pierwszego chronologicznie wyroku objętego wyrokiem łącznym.

Zaskarżony wyrok łączny zapadł zatem z oczywistą obrazą przepisu prawa materialnego, to jest art. 90 § 2 kk. Zawarte w punkcie 4 zaskarżonego wyroku stwierdzenie, że „pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach podlegają odrębnemu wykonaniu” niewątpliwie dotyczy bowiem między innymi orzeczonych środków karnych w postaci zakazów prowadzenia pojazdów mechanicznych. Wpływ tego uchybienia na treść wyroku jest oczywisty, a nadto niekorzystny dla skazanego, co do którego odrębnie wykonywane są dwa orzeczone środki po kolei. W przypadku odpowiedniego zastosowania przepisów o karze łącznej skazany mógłby natomiast liczyć na częściową przynajmniej absorpcję okresów orzeczonych zakazów.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w części dyspozytywnej wyroku, uchylając jedynie punkty 4 i 8 zaskarżonego wyroku łącznego. W toku ponownego rozpoznania sprawy Sąd Rejonowy orzeknie jedynie na podstawie art. 90 § 2 kk w związku z art. 86 § 1 kk w kwestii połączenia orzeczonych zakazów.

W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymano w mocy, zasądzając stosowne wynagrodzenie na rzecz obrońcy z urzędu oraz zwalniając skazanego od ponoszenia wydatków postępowania odwoławczego, którymi obciążono Skarb Państwa.